No. 2068 Zaterdag 25 Augustus 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Aan Hare Majesteit KONINGIN WILHELMINA op haar jubelfeest.

1898 — 30 Augustus — 1923.

Voor U, Doorluchtige Vorstinne,
Voor U het juichend lied,
Dat heden het dankbare Holland
Den Koning der koningen biedt!
Het vierde eener eeuw, ons ten bate,
Heeft Gods kracht uwe wijsheid gestaald;
Gods genade uwe vroomheid, uw goedheid,
Gansch Neêrland ten zegen bestraald!

Klein Holland kent geene grenzen:
Al zijn Landen van Overzee
Jubelen [illegible], Oranje ter eere,
Met het jubelend Moederland mee,
Op hen ook daalde de zegen,
[illegible]
Wij voelen nog hechter dan anders
In uw hart, Wilhelmina, ons één!

Uit het kloppend hart dier millioenen,
Verbonden in lief en leed
Met hun aller zoo dierbare Landsvrouw,
Stijgt Godswaarts de biddende kreet:
Steeds bestrale U de kostbaarste zegen,
Die immer Gods mildheid ontvloot,
Wilhelmina, Vorstin onzer trouwe,
Onzer trouwe tot in den dood! G. J.

Het Koningschap.

In de tegenwoordige materialistische en socialistische wereldbeschouwing vindt het Koningschap weinig of geen genade meer.

„Les rois s'en vont", (De koningen gaan heen), zoo werd er in de eerste helft der XIXe eeuw gezegd en de laatste jaren hebben die woorden op schrikwekkende wijze in toepassing gebracht, toen oorlog en revolutie de koningstronen bij dozijnen omverwierpen.

Les rois s'en vont. Men laat het zoo gaarne voorkomen, alsof het koningschap uit den tijd is, en deze noodelooze franje van het staatsiekleed van het landsbestuur zonder uitstel dient afgescheurd om opgeruimd te worden.

Les rois s'en vont. Toen voor het eerst dit woord gesproken werd, had het den schijn alsof de revolutionaire woelingen hoofdzakelijk gericht waren tegen den monarchalen regeeringsvorm.

Thans is de toeleg niet meer te verbergen, dat niet de koning of de koningin of het koningschap, maar eigenlijk alleen het *beginsel van het gezag* wordt aangerand.

De tijden hebben reeds bewezen, dat waar het goddelijk karakter van het gezag ontkend en aan het mis[illegible] gestelde [illegible] „Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap" werd opgedrongen, het vroeger onder het koningschap nooit door zooveel tirannie en ongerechtigheid onderdrukt, nooit door zooveel binnenlandsche broedertwisten was vaneen gescheurd als waarvan het later getuige was.

Voor ons katholieken bestaat er niet de minste twijfel, dat er geen macht is, tenzij van God, den Almachtigen, den oppersten Heer van hemel en aarde. Met den H. Paulus gelooven en belijden wij: „Alle macht zij aan hoogere macht onderdanig, want er is geen macht dan van God en de bestaande machten zijn van God verordend." (Rom. VIII. I.)

„Geene macht dan van God."

Dat belijden en erkennen de Pausen, de plaatsvervangers van Christus, die hun bevelen uitvaardigen, hun voorschriften geven als Paus, *„gratia Dei"*, d.i. *bij de gratie Gods"* (of „door Gods" Voorzienigheid") en die seder meer dan 13 eeuwen zich noemen *„servus servorum, Dei"* d. i. de dienaar der dienaren Gods". Dat erkennen onze Bisschoppen, die belijden hun macht ontvangen te hebben: „door de gratie Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel."

„Geen macht dan van God."

Dit erkenden ook algemeen in betere tijden de wereldlijke machthebbers, die, zich het gewicht en de groote verantwoordelijkheid hunner taak bewust, voor hun volk beleden, dat zij regeerden en bestuurden *„bij de gratie Gods"*.

Dit erkent ook onzen geëerbiedigde en geliefde Koningin, Hare Majesteit WILHELMINA. En met veel vreugde herhalen wij hier de woorden van wijlen Dr. Abr. Kuijper. „Onze Koningen waren met deze belijdenis van de Overheid des Almachtigen zelfs mild, nooit spaarzaam. Boven elke wet, die zij na gemeen overleg met de Staten-Generaal vaststelden, boven elk Koninklijk Besluit, dat zij uitvaardigden, herhaalden zij het in het opschrift telkens weder, dat zij deze macht, ja, als Koningen uitoefenden, maar als Koningen *„bij de gratie Gods."* Sinds het eerste besluit, dat op den 6n. December 1813 te 's Gravenhage door Willem den Eerste onderteekend werd, is nooit zonder die toevoeging een wet of besluit hier te lande afgekondigd. Er is meer. In elke troonrede, waarmede onze Koningen de Staten-Generaal openden, baden zij aan die Staten-Generaal en in hen aan Neerland's volk „Gods zegen" toe."

Niet heerlijker, niet duidelijker kon de leerstelling, dat alle macht van God komt, verklaard en bewezen worden, dan de groote Paus Leo XIII het deed in zijn prachtige Encyclieken *Diuturnum illud* (1881) en *Immortale Dei* (1885). Daarin bewees die Leeraar der Christenheid, dat ook alle *burgerlijke* macht, onder welken regeeringsvorm dan ook uitgeoefend, van God stamt en bewijst dit zoowel uit de H. Schrift, de H.H. Vaders en de Kerkleeraars, als ook uit de gezonde rede.

Dan wijst de Paus ook op de voordeelen, welke uit dit beginsel voor de regeerders voortvloeien en op de rampzalige gevolgen, die ontstaan uit de dwaalleer, alsof het volk zonder God alle macht in handen had. Als het gezag niet van God kwam, hoe zouden zij, die het gezag in den Staat uitoefenen, de burgers kunnen verplichten, om te gehoorzamen en wel zóó, dat voor dezen niet-gehoorzamen zonde is?

Doch indien het gezag van God komt, dan moeten ook de burgers aan de overheid gehoorzamen als aan God, niet uit vrees voor straf, maar uit plicht. Dat is onze, de Katholieke leer en in die leer ligt voor ons de plicht ons te buigen voor de wettelijke burgerlijke overheid. Want dit wereldlijk gezag, regelmatig verkregen en uitgeoefend, is een afbeelding van het Goddelijk gezag.

Het bestuurt en regeert in de plaats van God. Dit wereldlijk gezag verachten of beleedigen is zonde, is een overtreding van de wet Gods.

Daarom ook berust de macht *„bij de gratie Gods"* op sterke onverwoestbare grondslagen en zulk een macht alleen d.i. de macht, die erkent van God te komen en op God te rusten, biedt de beste waarborgen voor de rust en de orde in den Staat en voor het welzijn van land en volk.

„Licht," aldus Dr. A. Kuijper, „licht het *„bij de gratie Gods"* uit onze Staatsinrichting uit, en alle gehoorzaamheid berust òf op het recht van den sterkste òf op laf zwichten van wie uit vreeze voor een mensch buigt.

Ook hier blijkt het dus weder, dat de Godsdienst de hechtste, de zekerste steunpilaar is voor orde en de vruchtbaarste bron voor het welzijn der Staten, zooals hij, de Godsdienst, ook het veiligste houvast en het zekerste richtsnoer is voor het leven en het handelen van het individu, den enkeling.

Waartoe een volk zonder God in staat is, heeft de Geschiedenis meermalen bewezen, en ook de Geschiedenis der oorlogsjaren bewijst dit duidelijker dan het ooit door feiten bewezen is. Ontneem het volk zijn God en godsdienst, en in elk, elk land kan men de gruwelen verwachten, waarvan Rusland tot nu toe, en Duitschland en Hongarije in het eerste jaar na den oorlog het schrikwekkend voorbeeld gegeven hebben. Daarvoor behoede God, ook in de toekomst, ons dierbaar vaderland.

En dit jaar van het Regeerings-Jubileum van onze geëerbiedigde Koningin Wilhelmina is er meer reden dan ooit om ons hechter en dichter en aanhankelijker om haar troon te scharen en onze dankbaarheid in luiden jubel uit te zingen.

De beteekenis van Curaçao voor de Volkenkunde van Z.-Amerika.

DOOR
PROF. DR. J. P. B. DE JOSSELIN DE JONG.

IV.

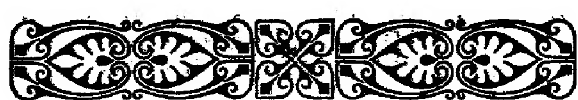
Het zou echter echter zeer voorbarig zijn al deze eilanden te zamen als een afgerond ethnographisch gebied te beschouwen. Niet alleen is het a priori onwaarschijnlijk, dat in een zoo uitgestrekt gebied als de eilandenreeks tusschen Trinidad en Porto-Rico geen plaatselijke verschillen in volksaard, volkstype en beschavingskenmerken zouden zijn voorgekomen, maar bovendien en dit is nog belangrijker — dienen wij bij de keuze van een speciaal onderzoekingsgebied niet uit het oog te verliezen, dat op grond van aardrijkskundige ligging en natuurlijke gesteldheid van elk eiland of elke kleinere groep op zich zelf reeds een zekere prognose betreffende de te verwachten bevolking gesteld kan worden. Terwijl er b. v. niet de minste grond bestaat voor de verwachting, dat Martinique zal blijken een ander soort bevolking gehad te hebben dan Guadeloupe, zal zeker geen enkel ethnoloog zich verbeelden, dat nasporingen op St. Thomas een bezoek aan Saba overbodig zouden maken. Niet in de eerste plaats omdat de afstand tusschen Saba en de Virginische eilanden veel grooter is dan die tusschen Martinique en Guadeloupe, maar omdat de ligging der Virginische eilanden vlak bij Porto Rico ons een andere beschavingstype doet verwachten dan die van Saba, dat deel uitmaakt van de groote groep die ons door alle berichtgevers als echt Karaïbisch gebied wordt geschetst. Anderzijds is juist het noordelijk deel dezer groep, de Nederl. Bovenw. eilanden, Anguilla, en St. Barths, een afzonderlijk onderzoek zeker waard, daar het mogelijk een overgangsgebied vormt, waarbij vooral ook met deze omstandigheid te rekenen valt, dat speciaal de Nederlandsche eilandjes een vrij armzalig vestigingsterrein uitmaken. Men kan zich moeilijk voorstellen, dat een Indiaansche bevolking zich bij voorkeur neer zou laten op Saba; vinden wij er sporen van Indiaansche nederzettingen, dan mogen wij veilig aannemen, dat die menschen er zich gevestigd hebben omdat zij nergens anders terecht konden. Van de veroverende Karaïben geldt dit zeker niet; zij hadden om zoo te zeggen den heelen Archipel vóór zich en konden zich de weelde veroorloven Saba enkel als een baken in zee te gebruiken. Maar voor de bevolking, die zij vóór zich uitdreven, van eiland tot eiland, moet dit haast ontoegankelijk vulcaangevaarte een toevluchtsoord geweest zijn. Wellicht mogen wij aangaande St. Martin en St. Eustatius hetzelfde aannemen, al zijn zij niet zoo onherbergzaam als Saba en al kan men er zich hier en daar ook in horizontale richting op voortbewegen. Vergeleken toch bij de grootere eilanden in de nabijheid kan geen van de twee als een eenigszins aanlokkelijk vestigingsoord gelden zelfs niet voor Indianen, die van visch en majs of kassave leven. Gesteld echter dat dit vermoeden juist is, dat de Ind. bevolking onzer Bovenw. eilanden inderdaad uit refugié's bestond, gevlucht voor den „geesel der Antillen", zooals men eenige eeuwen geleden de Karaïben betitelde, dan volgt daaruit nog niet dat die bevolking homogeen was. Wie de bovenwindsche eilanden bezocht heeft en dus weet hoe het nog heden ten dage met de verbinding tusschen deze eilanden gesteld is, kan zich voorstellen, dat in Indiaanschen tijd, toen men zelfs nog geen paketschoeners had, een reis bijv. van Saba naar St. Martin een heele onderneming moet zijn geweest om van een uitstapje in tegengestelde richting bij N. O. wind maar niet eens te praten. Sinds mij van betrouwbare zijde is meegedeeld dat een tochtje van St. Kitts naar St. Eustatius, een afstand, zooals U weet, die men haast zwemmende kan afleggen, soms in een onvrijwillige expeditie naar St. Thomas verandert, ben ik zelf geneigd te betwijfelen of Karaïbische roof- en energiezucht wel een grootere rol heeft gespeeld in de geschiedenis der Antillische bevolking dan de grillige natuurkracht die wij den oostpassaat noemen. Hoe dit zij — het zou in ieder geval dom zijn de eigenaardige natuurlijke gesteldheid van den Archipel als een factor van ondergeschikte beteekenis buiten beschouwing te laten: van de eerste afbakening en indeeling van het onderzoekingsveld is nauwkeurige studie juist van dezen factor een eerste vereischte.

Ik wil echter niet langer bij de Bovenw. eilanden en hun omgeving stilstaan, daar de andere helft der Kolonie Curaçao uit een archaelogisch en ethnographisch oogpunt nog belangrijker is.

Men behoeft geen ethnograaf te zijn om te begrijpen dat de drie Benedenwindsche eilanden voornamelijk van uit Venezuela bevolkt moeten zijn.

Zonder al te groote overdrijving mogen wij zeggen, dat zij alleen in politieken zin *geen* deel uitmaken van Venezuela. Nu is van de vroegere Indiaansche bevolking dezer streken weliswaar niet veel bekend — aan stelselmatige opgravingen is nog haast niets gedaan — maar dit weten wij toch wel dat ook hier in hoofdzaak Karaïben en Arowakken gewoond hebben. Ook Curaçao (met Curaçao bedoel ik nu de 3 Benedenw. eilanden) moet dus Karaïbisch, Arowaksch of misschien wel beide zijn geweest. Terwijl de bevolking der Bovenw. eilanden ongetwijfeld reeds van haar stamverwanten op het vasteland vervreemd was en zich cultureel aan de geheel andere omgeving had aangepast, is het niet zoo zeker dat dit met de, laten we zeggen 15e eeuwsche Curaçaoenaars het geval was. Hier toch zal de aanraking met de vastelandscultuur dank zij de *nabijheid* van dat vasteland nooit geheel verbroken zijn geweest.

Terwijl wij dus op de Bovenwindsche eilanden een echte eiland-cultuur moeten vinden, zullen wij op Curaçao hoogst waarschijnlijk een soort pseudo-eilandbeschaving aantreffen, d. w. z. een beschavingstoestand, die zich noodwendig moet ontwikkelen in een gemeenschap van eilandbewoners, die steeds met een nabijgelegen vasteland in aanraking blijven en daarvan den invloed dan blijven ondergaan. Dat

Eenige merkwaardige datums uit het leven van

Koningin Wilhelmina

1880. *31 Augustus.* Prinses WILHELMINA HELENA PAULINE MARIA geboren te 's Gravenhage.

1890. *23 November.* Haar vader, Koning Willem III sterft op het Loo.

Kroonprinses WILHELMINA volgt haar vader op den zelfden dag op onder regentschap van haar Moeder Koningin Emma.

1898. *31 Augustus.* KONINGIN WILHELMINA, 18 jaar oud, richt bij haar troonsbestijging haar eerste proclamatie tot het Nederlandsche volk.

1898. *6 September.* KONINGIN WILHELMINA beëedigd en ingehuldigd in de Nieuwe Kerk te Amsterdam.

1900. *16 October.* Verloving van Koningin Wilhelmina met Hertog Hendrik van Mecklenburg.

1901. *7 Februari.* KONINGIN WILHELMINA huwt te 's Gravenhage met zijne Koninklijke Hoogheid PRINS HENDRIK WLADIMIR ALBERT ERNST, Hertog van Mecklenburg.

1909. *30 April.* PRINSES JULIANA te 's Gravenhage geboren.

Hare Majesteit

WILHELMINA

BIJ DE GRATIE GODS

Koningin der Nederlanden.

1898 — 31 Augustus — 1923.

Toen Koningin Wilhelmina in 1898 op 18 jarigen leeftijd de teugels van het bewind in handen nam, was zij van stonde af aan verzekerd van de liefde en verknochtheid van haar volk, dat den eeuwenouden band met het Oranjehuis niet kan verloochenen.

Maar toch wat zou de toekomst brengen?

Al duchtte men wel niet voor het waarschuwend woord van den Prediker: *„Wee U, volk, wiens koning een kind is"* (Eccl. X. 1.), toch was deze Jonkvrouw nog nimmer zelfstandig opgetreden, had nog geen enkel bewijs van beleid, doorzicht of bekwaamheid, noch proeve van staatmanswijsheid afgelegd, om zonder schroom of vrees de toekomst onbezorgd in te gaan.

Men wist, dat zij van hare Moeder, KONINGIN EMMA, een degelijke christelijke opvoeding genoten, dat deze beleidvolle Regentesse voor haar koninklijke dochter met angstige zorg de meest bekwame leermeesters uitgekozen en haar gestadig op haar verantwoordelijke taak had voorbereid. Doch nu haar eenmaal de Koninklijke Kroon de slapen sierde, was er toch wel reden tot de vraag: Wat denkt gij, dat dit koningskind eenmaal toonen zal te zijn?

Zelden of nooit hebben de jaren zoozeer een natie gerustgesteld en bevredigd, als wel de 25 jaren der regeering van Koningin Wilhelmina het Nederlandsche Volk. In al die jaren is de liefde, de verknochtheid, de toegenegenheid van het volk voor zijn Koningin aangegroeid en heeft deze landvorstin, zonder het ooit te zoeken, zonder zich op te dringen, een sfeer van populariteit rondom zich heen geschapen, die zich uitbreidde tot ver buiten de grenzen des Rijks.

Vooral in de jaren van den oorlog, waarin het gevaar voor onze onafhankelijkheid steeds dreigde, is de band, die ons land met het koningschap verbindt, nog nauwer toegehaald. Nederland vond in zijn Monarchie een machtigen steun en een bron van kracht. Zij is het symbool onzer eenheid, de waarborg voor het behoud onzer nationaliteit.

Vooral de Novemberdagen van 1918, het laatste oorlogsjaar, toen het spook der revolutie overal rondwaarde, hebben op schitterende wijze aan het licht gebracht, hoe Nederland's volk zijn Landsvorstinne lief heeft, hebben nog beter het besef doen opleven, hoeveel er voor 's lands heil en welvaart aan gelegen is, dat het volk meeleeft met zijn Koningshuis, gelijk het Koningshuis meeleeft met het volk.

De grootsche hulde in die dagen aan onze Vorstin gebracht, de jubel en het enthusiasme, dat toen opbruischte uit alle rangen der Maatschappij bij het verschijnen dier hoog ver- [illegible] van den eerbied, die er woonde in allen, die zich nog christenen noemen, voor het wettig gezag; het was de machtige kreet van protest, die er opwelde uit het hart des volks, tegen de revolutionaire benden, die de veiligheid der geliefde Vorstin bedreigden en deze Oranjetelg van den troon wilden stooten.

Behalve de plichten als constitutioneel Vorst, die zij met bewonderenswaardige correctheid vervulde, heeft Koningin Wilhelmina ook haar kinderlijke verplichting tegenover haar edele Moeder, door voortdurende eerbied en waardeering voor het geen hij aan haar te danken had, ingelost.

Hoe innig dankbaar klonk dat woord bij haar troonsbestijging: „Mijn innig geliefde Moeder, aan wie ik meer verplicht ben dan ik zeggen kan, heeft mij het voorbeeld gegeven van een edel en verheven besef mijner plichten, die nu voortaan op mij drukken. Ik beschouw het als mijn levensdoel, dat voorbeeld na te volgen en te regeeren zooals dat van een Prinses uit het Oranjehuis kan verwacht worden."

Hoe fier, hoe subliem van eenvoud werd dat gulden woord tot haar volk gesproken: „Laten wij groot zijn in alles, waarin een klein volk groot kan zijn."

De degelijke christelijke opvoeding, die zij in haar kinderjaren van haar moeder ontving, heeft onze landsvorstinne tijdens de jaren van haar bestuur immer in praktijk gebracht.

Zij schaamde zich niet eens te getuigen: *Le Christ avant tout.* Zij bande een dagblad uit haar huis, omdat zij niet wenschte langer gekwetst te worden in haar godsdienstige gevoelens.

Meer dan iemand den ernst der tijden beseffend, drukte zij op het eerste Kerstfeest tijdens den oorlog een christelijk merkteeken van hooge waarde.

Uit koninklijken mond vernam het Nederlandsche volk een groet op dien dag, waarmee zij andermaal fier belijdenis wilde afleggen van haar diep godsdienstige overtuiging.

Dat waren woorden van koninklijke Majesteit.

Wat in dien koninklijken groet wel het allermeest trof, was naast het begrip van den Vrede door Christus gebracht, de fiere belijdenis onzer Landsvrouwe in de Godheid van Christus.

Immers sprekend van de tegenstelling tusschen de heilbelofte Gods en het leed, de smart, waaronder de wereld toen door den oorlog gebukt ging, liet zij als in één adem op volgen, dat onze Heiland ook om de ellende te dragen, waarvan de wereld toen getuige was, onze gestaltenis aannam. Immers de gestaltenis van iemand aannemen als vrije wilsuiting, dat vermag slechts God.

En op het einde van dien groet beleed zij andermaal dat geloof in de Godheid van Christus, door ons op te wekken te gaan naar de kribbe, naar het kruis met al onze nooden en vragen, tot ten slotte ons vragen verstomt en ons gebed, ons geloof overgaan in aanbidding van het kindeke Jezus.

Wie gelooft in den Christus, zal ook van Hem de kracht ontvangen om dat geloof ten einde toe fier en onversaagd te belijden.

Nog een ander feit onlangs door D. HANS, den Voorzitter van den Nederl. Journalisten-kring, in herinnering gebracht.

„Het was in 1904. Het Marine-in- [illegible] den feest. De Koningin ging er heen. Ik moest voor m'n krant verslag geven. En nooit heb ik het moment vergeten, toen zij op het exercitieveld de adelborsten toesprak. Het was voor mij een oogenblik van poëtische bekoring: de drie-en-twintig-jarige Vorstin, jonge vrouw in den volbloei van haar jeugd, de hand geklemd aan den stok van het adelborstenvaandel, en allen toesprekend met een stem, sterk en welluidend, die als een melodieuze klank over het groote veld ging.

Zóó sterk leeft in mij de heugenis aan dat moment, dat, nu ik deze simpele herinnering schrijf, ik even, even in m'n klapper, m'n verslag — trouw bewaard! — moet naslaan, om nog eens dat alles te beleven. Daar vind ik ook haar toesprak, met dien slotzin: „Onze groote vlootvoogden namen Gods woord tot richtsnoer van hun leven en beschouwden vroomheid als de eerste deugd. Toekomstige zeeofficieren, volgt dat voorbeeld na!" Van dat eerste moment af heeft de Koningin steeds op mij denzelfden indruk gemaakt en als vorstin en als vrouw."

Dit is nu 20 jaar geleden. Koningin Wilhelmina heeft sedert geleefd overeenkomstig haar leer en haar vermaning aan de toekomstige zeeofficieren.

Elken Zondag wordt in onze katholiek kerken dat smeekgebed gezongen: *„Domine, salvam fac Reginam nostram." Heer, bewaar onze Koningin.*

Ja, heil onze Koningin en dat God nog lang haar leven spare voor het Nederlandsche volk zij ons aller wensch.

DOMINE, SALVAM FAC REGINAM NOSTRAM.

De moraal in de Staatkunde.

„De moderne techniek, stoom en electriciteit, hebben in heel de wereld ingrijpende veranderingen gebracht, maar de politieke routine is dezelfde gebleven."

Die klacht van dezen Franschman Reveillière geldt voor zeer velen als het a b c van alle staatsmanswijsheid.

Ze klinkt ook zoo aannemelijk in een tijd, die nog pas in een oorlog, waarbij alle vroegere slechts kinderspel waren, den technischen vooruitgang wonderen zag verrichten, in een tijd, waarin de mensch op zoo velerlei wijze de

---

wij verder ook hier met een verdrongen bevolkingselement te maken hebben, valt nauwelijks te betwijfelen. De bekende Curaçaosche aardigheid van de boom met één enkel blad op een kale rots, enz. waarin ik intusschen als vegetatie-symbool liever een kwijnende „Spaansche juffer" zou willen voorstellen, zou uit Indiaanschen tijd afkomstig kunnen zijn — als symbolen gegen echte beschavingsproducten waren. Men kan zich eigenlijk moeilijk voorstellen, dat een Indiaansche bevolking, na door opdringende stammen de zee ingejaagd en op Curaçao geland te zijn, het hier langer heeft uitgehouden dan voor een behoorlijke kennismaking met hun toevluchtsoord noodig was.

En inderdaad zijn dan ook op Curaçao geen sporen van langdurige bewoning te vinden. Volgens de weinigen, die zich voor de verdwenen Indiaansche bevolking dezer drie eilanden geïnteresseerd hebben, heeft die bevolking uit Karaïben bestaan. Een deugdelijke bewijsgrond voor deze meening is echter nooit aangevoerd.

Weliswaar heeft men pogingen gedaan de voor een deel zeker Indiaansche plaatsnamen thuis te brengen. Hoe phantastisch de resultaten van die pogingen soms waren, zal U bekend zijn. Ik hoef U slechts te herinneren aan de bewering, dat Curaçao „gebraden pastoor" zou beteekenen en wij in dezen naam dus een souvenir zouden bezitten uit den tijd toen de Katholieke missie een heel wat zwaarder strijd om het bestaan te voeren had dan tegenwoordig. Er zijn ook wel minder dwaze etymologiën verkondigd, maar dan toch altijd op onvoldoende gegevens gegrond. Trouwens alle Ind. plaatsnamen der 3 eilanden bij elkaar zouden toch hoogstens als aanvulling of bevestiging van andere gegevens eenige waarde kunnen hebben. Velen moeten reede eeuwen geleden verbasterd zijn en wat na aftrek van alle niet-Indiaansche of niet meer herkenbaar Indiaansche termen overblijft, zal zeker te weinig blijken om er de afkomst der bevolking uit af te kunnen leiden.

Iets wat het onderzoek naar de vóórcolumbische ethnographie van Curaçao bemoeilijkt, maar toch ook te aantrekkelijker maakt, is het feit, dat wij over gegevens beschikken, die er op wijzen dat deze eilanden een zeer gemengde bevolking hadden. In de 16e eeuw schijnen bewoners der Groot Antillen wel eens de wijk te hebben genomen naar Curaçao. Als dat toen gebeurde, zullen ook in vroeger tijd wel betrekkingen hebben bestaan tusschen beide eilandgroepen, zij het dan ook sporadisch, daar het oversteken van de Karaïbische zee in cano's een tamelijk gevaarlijke onderneming moet zijn geweest.

Het zal U duidelijk zijn, dat het vraagstuk van de vroegere bevolking van Curaçao door deze overweging een geheel ander aanzien krijgt. Gesteld immers dat de bevolking der Groote Antillen hoofdzakelijk uit Arowaksche stammen bestond — wat, zooals ik U al zei zeer waarschijnlijk is — en Curaçao in de eerste plaats door uit Venezuela uitgeweken, eveneens Arowaksche groepjes bevolkt is geworden, dan mogen wij verwachten in het oude Curaçao een beschaving aan te treffen, waarin zoowel de meer primitieve continentaal-Arowaksche als de verdergevorderde Groot-Antillisch-Arowaksche beschavingstijpen vertegenwoordigd zijn. Inderdaad schijnt reeds een vluchtig onderzoek van de tot nogtoe hier bijeengeraapte oudheden deze vermoedens te bevestigen. Geen onbevooroordeeld onderzoeken, die dit zonderling allergaartje bijelkaar ziet, zal zich nog verbeelden, dat het er eenvoudig omgaat uit te maken of wij hier met Karaïben of met Arrowaken te doen hebben. Even heterogeen als de bevolking thans is, was zij hoogstwaarschijnlijk 5 eeuwen geleden ook al. Men behoeft trouwens slechts even na te denken om in te zien dat de natuurlijke factoren die de geschiedenis van Curaçao ten deele beheerscht moeten hebben, niet pas na de 15e eeuw hun invloed hebben doen gelden.

Al miste het eiland toen zekere aantrekkelijkheden die het sinds dien verworven heeft — de Indianen interesseerden zich niet voor phosphaat en petroleum en smokkelarij bestond niet — de *haven* was er al en het kan ook den Indianen niet ontgaan zijn dat zij hier minder muskieten en minder hitte vonden dan in Maracaibo en andere Venezolaansche kustdorpen.

En een verschijnsel, dat nu de herten beschermt, het feit nl. een volhardend jager overwonden van cactus te doorworstelen heeft, werd toen ongetwijfeld met vreugde begroet door de troepjes Indiaansche kolonisten, wier opdringende Karaïben of andere belagers het verblijf op het vasteland onmogelijk hadden gemaakt.

Maar evenals heden ten dage moeten deze eilanden ook in Indiaansche tijd dun bevolkt zijn geweest. terwijl, ook alweer als thans, de *vlottende* bevolking betrekkelijk groot was. Is dit *a priori* waarschijnlijk — de archaelogische gesteldheid van den bodem bewijst het. Sporen van vrij groote nederzettingen vinden wij op verschillende plaatsen. terwijl Indiaansche overblijfselen feitelijk over het heele terrein verspreid voorkomen. Maar nergens treffen wij die overblijfselen aan op grooter diepte dan ongeveer 50 cM. ook daar waar de aardlaag aanmerkelijk dikker is, terwijl van een opeenvolging van verschillende bevolkingslagen volstrekt niets te bespeuren valt. Deze opmerking zullen U echter weinig zeggen, tenzij U weet hoe een archaeologisch veld er uit ziet en op welke wijze het onderzocht wordt. Ik wil daar dus even bij stilstaan en bied U van te voren mijn verontschuldigingen aan, zoo ik daarbij tevens enkele technische details moet vermelden.

Wordt vervolgd.

natuurkrachten aan zich dienstbaar wist te maken.

En is daarbij de politiek niet hopeloos achtergebleven, werkt zij nog niet met de verouderde „routine" van vroeger dagen?

Groot helaas is het aantal van hen, die geneigd zijn deze vraag bevestigend te beantwoorden.

Maar kan dat anders bij een mentaliteit, die in een verheffing van de materieele kracht het middel zoekt om een betere samenleving te scheppen?

Van het standpunt van den bovengenoemden Franschman bezien is het begrijpelijk, dat men spreekt van een verouderde routine, welke het politieke mechanisme niet meer vermag te beheerschen.

Die gedachte wordt trouwens nog in de hand gewerkt bij het overzien van de enorme veranderingen, welke er in den staatkundigen en economischen toestand der volkeren tengevolge van den wereldoorlog zijn ontstaan.

Vóór 1914 hadden tien wereldmogendheden ongeveer 1400 millioen inwoners onder hun schepter; thans berust die machtspositie bij slechts een vijftal groote staten. Zulk een machtsverschuiving moet wel diep ingrijpende veranderingen in de betrekkingen tusschen de volken teweeg brengen en moeilijkheden ontketenen, waartegen de „politieke routine" niet is opgewassen.

Politieke routine....

Ja er zit toch wel iets waars in de bovenvermelde klacht.

Jaren en jaren lang is immers de politiek der groote mogendheden een wedijver geweest in diplomatieke vaardigheid, zonder dat men rekening hield met de eenig hechte basis, waarop elke gezonde staatkunde moet zijn opgebouwd.

De groote leidende gedachte ontbrak, de erkenning, dat er een macht is boven den staat, dat de wetten der christelijke moraal het richtsnoer moeten zijn bij de internationale betrekkingen.

De schier hopelooze ontreddering in de huidige wereldverhoudingen is het tastbaar bewijs, hoe bij wat ook veranderd is, de oude nationaal-egoïstische en materialistische grondslagen van politiek en diplomatie dezelfde zijn gebleven. De wereld heeft niet willen luisteren naar het vermanend woord, dat Benedictus XV haar zes jaar geleden toeriep, toen hij in zijn vredesnota volken en regeeringen er op wees, dat in de plaats van het materieele geweld der wapenen de zedelijke macht van het recht moest worden geplaatst.

De oorlog nam een einde maar de materieele kracht bleef haar alles beheerschenden stempel op de volkenverhoudingen drukken.

Dat zulks mogelijk was, nadat nog maar kort geleden een der vreeselijkste aller rampen over de menschheid was gekomen, bewijst wel hoe lang en krachtig een bedrieglijke staatkunde de wereld in haar boeien heeft gevangen gehouden.

En helaas nog gevangen houdt.

Toen met de Renaissance de politiekphilosofische ideeën uit het oude Oosten in het Westen werden verbreid, was het een Macchiavelli die naar het voorbeeld der heidensche satrapen een staatkunde zonder God en zonder moraal, doch enkel berustende op het verstand, als het middel aanbeval ter handhaving van de souvereiniteit van vorsten en staten.

De cynische woorden van den Italiaan, dat het Christendom een leer was voor schapen te midden eener wereld van wolven, vond maar al te zeer aanhang in een tijd, toen de strijd tegen het Katholicisme alom hoog oplaaide. Niet rechtvaardigheid en naastenliefde, maar de macht van den sterkste werd het internationale wetboek der staatkunde, dat in den lateren tijd haar rechtsgrond putte uit de leerstellingen der ongeloovige universiteiten, die door hun toenemend aantal zulk een overwegenden invloed kregen op de gedachtenrichting.

Toen een professor James de stelling had verkondigd, dat waarheid datgene is, wat ons voordeel brengt, was die stelling de consequentie van het nationalistisch egoïsme der staten.

't Is waar, vóór 1914 deed een schijnbloei bij velen de oogen sluiten voor het gevaar, dat de naties bedreigde. Men zag immers, met welk een oogenschijnlijk meesterschap politieke en economische belangen werden verbonden tot groote afgeronde complexen; doch vergat, dat een wereldorde niet kan worden gegrondvest op het eigenbelang.

En als dan de geloovige wereld haar stem verhief tegen de beginselen, welke doodend waren voor een gezonde samenleving van individuen en volken, werd die stem gesmoord in de leuze: godsdienst is privaatzaak; hij staat buiten de groote verhoudingen van economischen vooruitgang, staten en naties.

Zoo werd de bijl gelegd aan den wortel, welke aan den boom der geheele samenleving haar levenssappen moet toevoeren.

En de gevolgen?

De huidige chaos is het treurig bewijs, hoe een staatkunde zonder moraal de tegenstelling verscherpt, de volken tegen elkander opzet en de kiemen voor nieuwe oorlogen in zich bevat.

Men roept luide om waarborgen en verdragen, maar is dat zenuwachtig verlangen naar z.g. pacificeerende middelen niet de feitelijke erkenning van het bankroet der gevolgde politiek? Wanneer nieuwe bewapeningen worden voorbereid en uitgevoerd en sterke bondgenootschappen worden begeerd, is dat slechts de proef op de som, dat de geestesrichting in de staatkunde onveranderd is gebleven, dat men nog steeds een nationale hoogmoed verwart met werkelijke vaderlandsliefde en een zoo groot mogelijke politiek economische overheersching als doel en middel tevens van internationaal beleid beschouwt.

Niet de grenzen scheiden de volken, maar de tegen de grondstellingen van het cristendom indruischende beginselen van een ongebreideld eigenbelang en kortzichtig drijven naar macht en grootheid. Zoo heeft de wereldpolitiek na 1918 slechts een wapenstilstand en geen werkelijken vrede geschapen. Wel heeft men een Volkenbond in het leven geroepen, maar de kloof tusschen de volken is grooter dan ooit. Dat kan ook niet anders, waar aan de grondvesting van den Bond der naties niet is voorafgegaan het erkennen en toepassen van het christelijk volkenrecht, zonder hetwelk geen duurzaam internationaal statuut van recht en veiligheid mogelijk is. Sedert lang echter is onder den invloed vooral van het Kantiaansche rechtspositivisme het recht van zijn godsdienstige wijding en heiligheid beroofd.

En de volken wien men heeft voorgehouden dat het recht is ontstaan in en door maatschappelijke verhoudingen, achten het vanzelf sprekend, dat bij het optreden van andere verhoudingen, het recht daaraan wordt aangepast. In den naam van zulk een recht worden eischen gesteld en politieke maatregelen doorgevoerd, welke de wereld opnieuw in den onzaligen wedloop der bewapeningen dreigt mee te sleepen.

Opnieuw heeft onlangs nog de H. Stoel zijn stem doen klinken tegen een internationale staatkunde, welke het buiten de Goddelijke wijsheid meent te kunnen stellen. Opnieuw heeft Z. H. Paus Pius XI volken en regeeringen het eenige redmiddel in de staatkundige ontreddering aangewezen door tegenover het materialistische eigenbelang de christelijke rechtvaardigheid te stellen, tegenover een harde vervullingspolitiek de christelijke liefde te plaatsen.

Moge nog te rechter tijd die Pauselijke roepstem doordringen tot hen, die geroepen zijn leiding te geven aan Europa's volkeren.

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Woensdagmorgen is de Heer D. Molenkamp, Chef van ons draadloos station met de *Stuyvesant* van zijn verlof uit Holland teruggekeerd.

Wij koesteren de stille hoop, dat het bezoek door den Chef in Holland aan het groote ontvangstation te Sambeek en het verzendstation te Kootwijk gebracht, ook weer ons station ten goede zal komen.

De Macoris.

Maandag werd door het SS. *Macoris* van de *Compagnie Générale Transatlantique* het lijk aangebracht van een der matrozen van dat schip, Joes Ollivier, 21 jaar oud, die tusschen Puerto-Cabello en onze haven overleden was.

Begeleid door de geheele bemanning van de *Macoris* werd het lijk grafwaarts gedragen en op het R. K. Kerkhof te Pietermaai ter aarde besteld.

Feestavond van het A. N. V.

Wij maken onze lezers attent op de feestviering van het Groepsbestuur *Antillen* van het Alg. Nederl. Verbond, die heden avond ten 8 uur in het Kransgebouw zal plaats vinden. Om gedrang en ophooping in de zaal te voorkomen, worden voor de nietleden slechts 100 kaarten beschikbaar gesteld. Aan de deur der zaal worden geen kaarten verkocht.

Verder verwijzen wij naar achterstaande advertentie.

Hoog Bezoek.

Hoewel reeds voor ruim 14 dagen aangekondigd en toen een teleurstelling geworden, is het hoog bezoek toch nog vrij plotseling zoowel in figuurlijken als in letterlijken zin uit de lucht komen vallen.

Toen voor een half jaar geleden de beide Duitsche *Junker*-vliegmachines hun beroemden tocht van Sto Domingo naar La Guayra en later ook naar Maracaibo maakten, schreven we: „Ze komen al dichter bij."

Eindelijk nu acht dagen geleden hebben we weze in werkelijkheid voor het eerst te zien gekregen.

De vorige week Zaterdag, juist toen onze courant reeds werd rondgedeeld, ontvingen we het bericht, dat ten 11 uur twee Amerikaansche vliegmachines hier verwacht werden. Het nieuwtje vloog door de stad. Ieder was in afwachting, ieder stond op den uitkijk. Maar het werd elf uur en zelfs 12 en ook één uur. En er was nog niets te zien. In alle richtingen werd de horizon afgezocht. Maar niets hoegenaamd viel er te bespeuren.

Eindelijk tusschen half 2 en 2 uur werd het rumoerig in de straten en werd hun nabije komst door de lieve straatjeugd rondgebazuind. Zooals naderhand bleek, had de een op Aruba een noodlanding moeten doen om een een klein motordefect te herstellen. De andere bleef in de lucht zweven en het opstijgen van zijn metgezel afwachten.

In 1½ uur tijds hebben zij de vlucht van Aruba naar Curaçao volbracht. Ze kunnen 120 mijl per uur vliegen maar omdat ze volstrekt geen haast, hadden, vlogen ze niet meer dan 50 à 60 mijlen. De kustlijn van het Zuiden volgend, kwamen ze uit het Westen op eenige afstand van elkander steeds nader. Tegenover het Rif, reeds voorbij den kalkoven van den Heer Everts, zwenkten zij naar Noord-Oost en vlogen over den Oostenlijken vleugel van het St. Elisabeth's Gasthuis naar schatting op minder dan 100 M. hoogte over Otrabanda heen en daalden, zoodra zij het Sanatorium voorbij waren, vrij plotseling en kwamen vlak achter het fort Nassau te water, doch hadden nog zooveel vaart, dat ze tot aan Pareda dóórvoeren.

Zoolang ze nog beneden den wind waren, viel er van het geraas van den motor weinig te hooren, doch zoodra zij op dezelfde lijn of iets Oostelijker gekomen waren van den toeschouwer, lokte het geweldig geronk van den motor den meest onverschillige uit zijn huis de straat op.

Deze vliegmachines zijn hydroplanes of watervliegtuigen. De beide drijvers, waarop zij in het water drijven, waren onder aan de machine duidelijk zichtbaar. Zij behooren tot de Amerikaansche vliegflotille van de Panamazône. Deze twee waren onderaan in het midden gemerkt 1 en 2 en aan weerszijden met een ster in 3 cirkels van rood, wit, blauw. Elk machine was bemand met 4 officieren, behoorend tot de Amerikaansche marine, ofschoon, zooals we vernamen, er ook eenige officieren van de landmacht onder waren.

Dienzelfden morgen kwam ook het Amerikaansche marineschip *Curlew* No. 8 binnen de haven, dat de vliegeniers naar elke haven vergezelt en het noodige aan boord heeft aan reservedeelen en voor reparatie.

De beide luchtschepen zijn geheel electrisch verlicht en voorzien van draadloos toestel en bieden ruimte voor 6 personen. Zij lagen Zaterdag en Zondag gemeerd vlak achter den berg *Motet*.

Aan den wal droegen alle officieren een breeden zwarten band om den arm ten teeken van rouw wegens het overlijden van President Harding.

Maandag morgen 20 Augustus precies ten 6 uur weerklonk weer het geraas van den motor der vliegmachines en een paar minuten later steeg een der Amerikaansche hydroplanes weer op, trok ongeveer weer in dezelfde richting als Zaterdag over Otrabanda heen, zocht terstond de kustlijn op en vloog toen steeds op geringe hoogte van 100 Meter of minder den Oostwaarts ongeveer tot aan Vianen en keerde dan met een zwenking naar Noord over Pietermaai terug, vloog weer westwaarts tot voorbij den kalkoven. Deze vlucht herhaalde hij een paar malen, schijnbaar in afwachting tot No. 2 zou opstijgen. Deze kwam eerst ten half 7 opzetten. Zoodra zij bij elkaar waren, gingen zij in Zuid-Oostelijke richting naar La Guayra, waar zij ten 9.30 aankwamen, zoodat zij dezen tocht precies in drie uur tijds volbrachten.

De afstand van de haven van Curaçao tot La Guayra bedraagt ongeveer 150 mijlen.

Dienzelfden morgen verliet ook de *Curlew* onze haven en zette eveneens koers naar La Guayra.

Naar wij vernemen zullen de beide vliegeniers van daag of morgen weer hier van La Guayra terugkeeren.

Wegens den nationalen rouw zullen ze *niet* aan onze feestelijkheden ter eere van het Jubilé onzer Koningin deelnemen.

Wel zal den 10 September a.s. het Amerikaansche admiraalschip *Rochester* onder Schout-bij-nacht *Dayton* onze haven komen bezoeken.

Tweede Kamer.

In de Tweede kamer werd in de zitting van 15 Juni een verzoekschrift (onder No. VIII) ingediend, door H. C. Veenendaal, gepensioneerd adjudant-onderofficier, te Curaçao. Adressant verzoekt een vergoeding te ontvangen voor het africhten van een klasse recruten, hetgeen door hem sedert 1916 heeft plaats gehad, hoewel de sergeanten Bos en Suykerbuyk wel deze vergoeding ontvingen.

Het is der Commissie gebleken, dat het militair tarief n°. 46c is samengesteld met het oog op de africhting der recruten voor Nederlandsch Oost-Indie, waar zulks in de depots plaats vindt en de instructeurs geregeld met deze opleiding zijn belast. Dit geschiedt in West-Indië niet, zoodat moeilijk van vaste instructeurs sprake kan zijn voor welke de vergoeding geldt.

Bovendien heeft de opleiding niet plaats door den adjudant-onderofficier, doch onder diens leiding door de daarvoor aangewezen sergeanten en korporaals.

Om deze reden komt het der Commissie voor, dat het aangehaalde tarief niet toepasselijk is, en wordt voorgesteld, omtrent het adres over te gaan tot de orde van den dag.

De Isla.

Blijkens de nieuwe *ontwerp-verordening tot aanvulling van de Loodsdiensverordening* (die wij de volgende week in zijn geheel zullen opnemen) deelde de Menager der *Curaçaosche Petroleum My.* mede, dat tengevolge van een tijdelijk tekort aan ruwe olie in de concessies in Venezuela, het mogelijk is, dat binnenkort tijdelijk het grootste gedeelte van de vloot der C. P. M. zal worden opgelegd.

Naar wij vermoeden, houdt het tekort verband met de verzanding van de groote in December van het vorig jaar aangeboorde put *Barrozo* No. 2 bij *Cabimas* district Bolivar in den staat van *Zulia*. — Zoo spoedig mogelijk wordt in die buurt wel een andere put geboord, maar daar gaat natuurlijk geruimen tijd mede heen.

Van welk een enorm belang de C. P. M. voor ons eiland is, blijkt wel uit de officieele opgave van die My., dat zij *maandelijks* **f 200.000** aan salarissen en loonen uitkeert.

Het Bankwezen in de Nederlandsche Koloniën.

Bij de N. V. Uitg. Mij. vh. G. Delwel te Wassenaar is verschenen een werk van Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart, over het bankwezen in de Nederlandsche Koloniën.

Aangezien de schr. zich voorstelt, dat zijn werk hoofdzakelijk in Nederland zal worden gebruikt, heeft hij de instellingen, welke van vrijwel zuiver lokaal belang zijn, het spaarbankwezen, volkscredietwezen, enz., buiten beschouwing gelaten.

Na eenige algemeene inleidende beschouwingen over de te behandelen materie, neemt schr. achtereenvolgens in behandeling: de Javasche Bank, welke de eerste plaats inneemt (geschiedenis, de gevolgde goud- en discontopolitiek, verhouding tot handel en bedrijf, betrekkingen met het Moederland, enz.); de groote instellingen welke het bankbedrijf uitoefenen: Ned. Handel-Mij., N.-I. Escompto-Mij., N.-I. Handelsbank, Uniebank voor Ned. en Koloniën, Bank voor Indië, (de jongste dochterinstelling van de Rott. Bankvereeniging.) Daarna komen aan de beurt de Cultuurbanken (Ned. Handel Mij., N.-I. Handelsbank, Int. Crediet- en Handelsver. Rotterdam, Handelsver. Amsterdam, Koloniale Bank, Cultuurmaatsch. der Vorstenlanden).

Ten slotte wijdt de schr. een bespreking aan het bankwezen in Suriname (Surinaamsche Bank, W. Ind. Cultuurbank) en in Curaçao (Curaçaosche Bank, Maduro's Bank, Hollandsche Bank voor West-Indië).

Mgr. Vuylsteke.

Om de 7 jaar worden er te Maastricht (Holland) groote plechtigheden gevierd ter eere van den H. Servatius, patroon van Maastricht.

Ook dit jaar zijn deze gevierd. Samen met Mgr. Schrijnen, bisschop van het diocees Roermond, was ook onze Apostolisch Vicaris Mgr. Vuylsteke bij de sluitingsplechtigheden tegenwoordig.

Venezuela.

Door Z. H. Paus Pius XI is Mgr. Dr. Felipe Rincon Gonzalez, Aartsbisschop van Caracas, benoemd tot assistent-bisschop bij den Pauselijken kroon met den adelijken titel van Romeinsch Graaf.

Goede Reis.

Met het S.S. *Maracaibo* zijn de Eerw Paters C. Hentzen en S. Verwilst beiden weer naar Porto Rico vertrokken.

— Met het S. S. *Venezuela* vertrokken Donderdagmiddag de Heer en Mevrouw Drs. Vlas-Brantjes, die de vorige week Dinsdag alhier in het huwelijk traden, en de jongeheeren Joop en Luc Brantjes, kinderen van Gouverneur Brantjes.

De West-Indische Gids.

No. 4, aflevering Augustus, bevat twee belangrijke artikelen over Curaçao. Het eerste van de hand van Dr. B. de Gaay Fortman *De Curaçaosche Begrooting* van 1923. En het tweede van W. R. Menkman, *Scheepvaartbeweging en Scheepvaartwetgeving op Curaçao*, welke beiden artikelen wij bijzonder ter lezing aanbevelen. Verder bevat deze afl. nog *Bevolkingscijfer van Britsch Guiana en Suriname* door Dr. H. Benjamins.— Boekbeschrijving door Jhr. L. C. van Panhuys. Bibliographie.

Regen.

Woensdag morgen werden we verrast met een paar korte maar flinke regenbuien, die nog wel geen winst voor de leege regenbakken noch voor den verdorden grond kunnen genoemd worden; maar toch een weinig verfrissching brachten en de hoop op nog meer verlevendigd hebben.

Geslaagd.

De Heer Cornelis Sprockel, oudleerling van het St. Thomas College en van de normaalschool alhier, haalde hier de hulpacte als onderwijzer, ging daarna naar Holland voor de studie van de hoofdacte, bleef intusschen als onderwijzer werkzaam eerst aan een school te Tilburg, het laatste jaar aan een Muloschool te Dordrecht. De vorige maand heeft hij met gunstigen uitslag examen afgelegd als hoofdonderwijzer. — Onze gelukwenschen.

— De Heer Nico Debrot, oud-leerling het van St. Thomas College alhier, slaagde aan de Universiteit te Utrecht voor het Candidaatsexamen in de rechten.

Onze gelukwenschen.

Postzegels.

Voor postzegels-verzamelaars is er weer een buitenkansje.

Behalve de jubileumszegels, zijn er nu in Holland ook nog *tijdelijk* in omloop *overdrukken*.

Frankeerzegels van 1 cent en 1½ cent en van 3 en 5, 12½, 17½ en 22½ cent, welke door wijziging der tarieven te veel in voorraad zijn of zijn ingetrokken, zijn van een opdruk „2 ct.", resp. „10 ct." voorzien en daardoor gelijkwaardig aan de in gebruik zijnde frankeerzegels van 2 en 10 ct.

Deze zegels mogen alleen bij kleine hoeveelheden tegelijk verkocht worden.

Officieele berichten.

De agent van politie 2de klasse J. B. Fecunda is bevorderd tot agent 1e klasse.

Aan den Inspecteur van politie K. W. Elhorst is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

De kommies der belastingen N. V. van Meeteren is uit 's lands dienst ontslagen.

Mej. Olga Henriquez is tijdelijk aangesteld tot schrijver op Aruba.

Aan den Hoofdagent van politie L. Bouman is om gewichtige redenen 14 dagen verlof verleend.

Programma van het Koninginnefeest.

29 Augustus.

N. M. 4.30 Rondgang door de stad met muziek.

6.30—7.45 Muziekuitvoering in het Wilhelmina Park.

8.00 Groote muziekuitvoering op het Brionplein, aangeboden door de Militaire Kapel versterkt met burgers. o. a. wordt opgevoerd „De Slag bij Waterloo".

30 Augustus.

V. M. 9.00—12. Volksspelen: Zakkenloopen; 1ste prijs f. 2.50, 2de prijs f. 1.50, 3de prijs f. 1.00. Boegsprietloopen; 10 prijzen van f. 1.50. Paalklimmen; prijzen in natura. Hardzwemmen over de haven; 1ste prijs f. 10, 2de prijs f. 7.50. Opgeluisterd door muziek.

N. M. 3.00 Allegorische optocht. Afrit: Tennisbanen C. S. C. (Scharloo) Bargestraat, Scharlooweg, Concordiaplein, Pietermaai, Breedestraat, Koningin Emma-brug, Breedestraat (Otrabanda) Kortijnweg, Witteweg, Hoogstraat, Emmastraat, Frederikstraat, Wilemstraat, Hoogstraat, Witteweg, Kortijnweg, Breedestraat. Eindpunt Brionplein.

7.30 Gondelvaart door de haven. Bij aankomst voor het Gouvernementshuis Bengaalsche verlichting der haven.

31 Augustus.

V. M. 6.00 Réveil.

8.00 Schieten van het Waterfort.

9.30 Uitvoering Feestcantate door de schoolkinderen op het Gouvernementsplein.

10.30. Hardroeien:
booten met 2 man en 1 stuurman; prijs f. 10.00
booten met 4 man en 1 stuurman; prijs f. 20.00.

Hardwrikken met ponten; 1ste prijs f 5.00, 2de prijs f. 2.50.

Afvaart Mast op Motet, eindpunt Koningin Emma-brug.

Flesschentrekken in kano's; 10 prijzen van f. 1.00

12.00 Schieten van het Waterfort.

N. M. 3.00 Sportoptocht van alle sportclubs in uniform met Clubvlag vanaf het Brionplein naar het Sportpark Mundo-Nobo, met muziek.

4.00 Opening van het Sportpark. Schieten van het Waterfort.

4.30 [illegible] na uitreiking der prijzen aan het winnend elftal.

7.30 Muziekuitvoering voor het Gouvernementshuis.

9.00 Muziekuitvoering op het Brionplein.

GROOT VUURWERK.

De muziekuitvoeringen worden gegeven door de Militaire Kapel en het Korps van Scherpenheuvel.

Het publiek wordt verzocht de Commissie alle medewerking te verleenen om de feesten ordelijk te doen verloopen en alles naar wensch te doen slagen.

Opgaven voor wedstrijden enz. bij den Secretaris L. Veltman - v. d. Brandhofstr. 9 en bij de andere Commissieleden.

A. R. Beaujon, Voorzitter. — L. Veltman, Secretaris.

Algemeen Nederlandsch Verbond.
Groep „Nederlandsche Antillen."

Het Groepsbestuur maakt hierbij aan de Leden bekend, dat er ter viering van het Zilveren Koningsjubileum van H. M. De Koningin en van het 25-jarig bestaan van het Algemeen Nederlandsch Verbond (1 Mei), een Feest-Avond zal worden gegeven op heden Zaterdagavond, den 25n. om 8 uur, in het Kransgebouw, Berg-Overzijde.

De Groepsleden hebben vrijen toegang met *één* hen vergezellenden persoon, waarvoor zij toegangskaarten zullen ontvangen; welke kaarten strikt persoonlijk zijn en aan de deur van de zaal moeten worden vertoond.

Ten einde een te groote toevloed van menschen te voorkomen, worden voor niet-leden slechts een honderdtal toegangskaartjes beschikbaar gesteld, tegen den prijs van f 1.50 per stuk en die te verkrijgen zullen zijn in de Apotheken van de Heeren: De Jongh & Co; Overzijde en Van Leeuwen & Co Willemstad.

Curaçao, 21 Augustus 1923. 15

MUZIEKUITVOERING
Programma

1 Wilhelmina Marsch — E. Wesly
2 Orpheus Ouverture — Offenbach
3 Piet Hein Hollandsche Rhapsodie — P. G. v. Anrooy
4 Biba nos Reina Marsch — J. P. Boskaljon
5 Pardon Valse — J. Rico
6 Herinnering aan den slag van Waterloo. Episode Militaire. — N. H. J. Kessels

Verklaring van het stuk No. 6.

De soldaten liggen in bivak in afwachting van den veldslag. Ze zijn in vroolijke stemming. Daar wordt de *taptoe* geblazen, het sein om zich ter ruste te begeven. — De vermoeidheid van den dag doet de krijgers al ras inslapen. — Zij droomen van hun verre geliefd tehuis. Men hoort den Hollander zijn *„Aan den oever van een snellen Vliet,"* den Engelschman *„Home sweet Home,"* den Duitscher het geliefde *„Morgenrot,"* de Franschman *„Marchons, Marchons,"* uit de Marseillaise zingen, terwijl een ander van *„Malbouroughs" en va-t-en guerre"* droomt. Van de gezamenlijke geallieerden hoort men *„Vrijheid die ik minne."* Daar wordt op eens de nachtrust verstoord door het signaal de *Reveille*. Fluks springen de soldaten van hun leger op. Ze zijn dadelijk weer in lustige beweging. — Men hoort hun morgengebed *„Wilt heden nu treden voor God."* Daar klinkt opeens het signaal *„Alarm."* Ieder loopt opgewonden te wapen.

In de verte hoort men de Franschen naderen, die tot den aanval opmarcheeren. — De geallieerden begeven zich ook in gevechtsorde. Men hoort de Engelschen met hun marsch *„Rule Britannia,"* daarna volgen de Hollanders met hunne Hoornmuziek *„Wie gaat er mee"* spelend. Nu volgen de Pruisen. — Nauwelijks zijn ze in opmarsch of Napoleon brengt zijne Artillerie in stelling. Weldra klinkt het eerste kanonschot en het gevecht is in vollen gang. — De slag wordt steeds verwoeder, de Franschen stormen met kracht vooruit, daar valt de *Prins van Oranje*. — Jammerend en zuchtend staat zijn staf om hem heen, treurig klinkt het oude *„Wilhelmus."* De Hollanders zijn woedend en wraak roepend stormen zij op de Franschen in. Napoleon zendt de cavallerie aan zijne troepen te hulp, daar verschijnen de [illegible] schen vallen zij de Franschen aan, onder hun zang *„God save the king,"* *„Heil dir im Siegerskranz."* De strijd wordt hevig, daar stormt de oude Garde in het gevecht. Hoe hevig de aanval ook is, de Franschen moeten wijken, de slag is voor hen verloren. Zij vluchten. Men hoort nog het geklaag en gesteun der gewonden. De laatste oogenblikken van een stervend jong Grenadier, hij gedenkt zijne moeder en in zijne laatste oogenblikken wil hij nog een deel der *Marseillaise* zingen. Het stuk eindigt met triomfmuziek der geallieerden.

Receptie ten Gouvernementshuize.

De Adjudant van den Gouverneur van Curaçao maakt bekend, dat de Gouverneur van Curaçao en Mevrouw Brantjes-Schretlen op Vrijdag 31 Augustus a. s.'s avonds van 8.30—12 uur gaarne alle gasten zullen ontvangen, die hunne opwachting wenschen te maken.

Er zal tevens gelegenheid zijn tot dansen.

P. H. Landzaat.
1ste Luitenant Adj.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van Gouden en Zilveren voorwerpen, ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den 1sten Juli 1921 af tot en met 31 December 1921, onder **No. 9328 B** tot en met **No. 7914 C,** zal plaats hebben op Donderdag den 30 Aug. a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 25e Aug. 1923

De Voorzitter
H. J. Cohen Henriquez.